

A megújuló villamosenergia-termelés támogatási rendszere

Bagi Attila

Főosztályvezető-helyettes

Elemzési és Statisztikai Főosztály

A napenergia hasznosítása Németországban és Magyarországon

Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara, 2017.06.20

ELLÁTÁSBIZTONSÁG • MEGFIZETHETŐSÉG • ÉLETMINŐSÉG

Tartalom

- Magyarországi megújulóenergia-helyzetkép
- Változások a támogatási rendszerben
 - KÁT lezárása 2016. végén
 - METÁR 2017. elejétől
- Összegzés

Megújuló energia helyzetkép

ELLÁTÁSBIZTONSÁG • MEGFIZETHETŐSÉG • ÉLETMINŐSÉG

Magyarországi megújulóenergia-célok

2020

- **13%-os** megújulóenergia-résarány a 2020. évi teljes bruttó energiafogyasztásban,
- **10%-os** megújulóenergia-résarány a közlekedésben
- Megújuló Energia Cselekvési Terv (NCsT): **14,65%-os** megújulóenergia-arány

2030

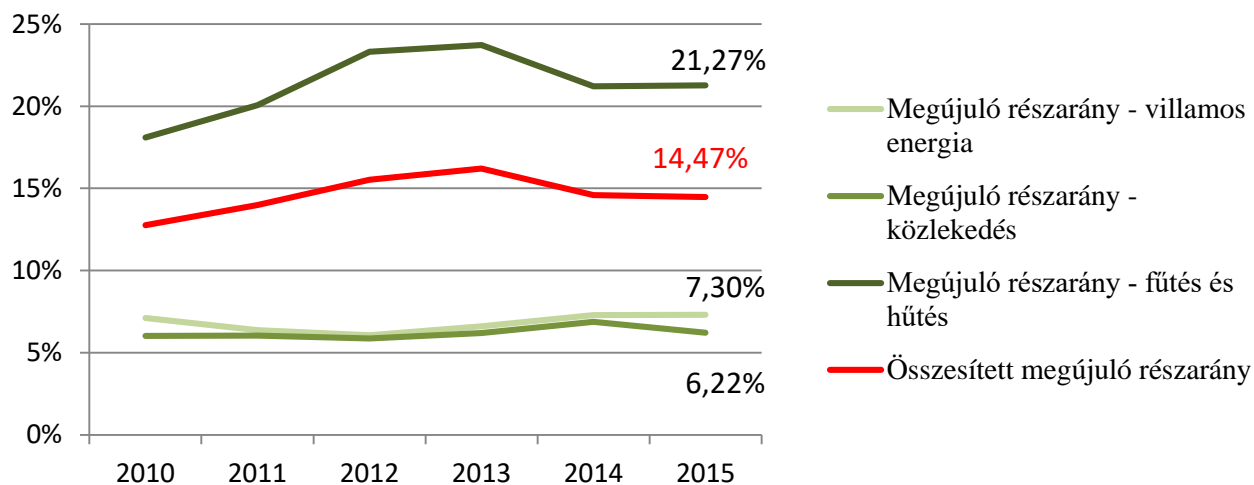
- Nincsen nemzeti cél, helyette EU-szinten 27%-os megújulóenergia-arány
- A tagállamok saját vállalásukkal járulnak hozzá a közös célhoz
- A tagállamok megújuló résaránya nem csökkenhet a 2020-as kötelezettség alá
- Integrált Klíma és Energia Akciótervek 2020-2030 (Governance Rendelet tervezet alapján)

Megújulóenergia-részarány

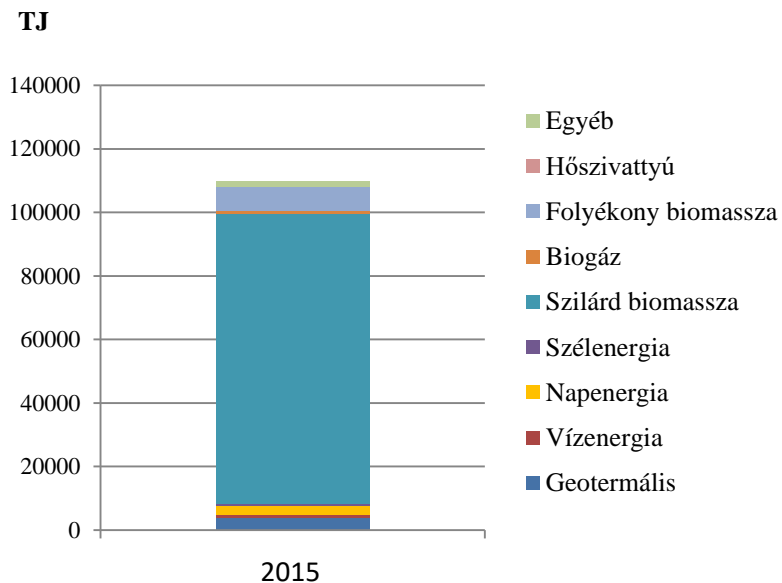
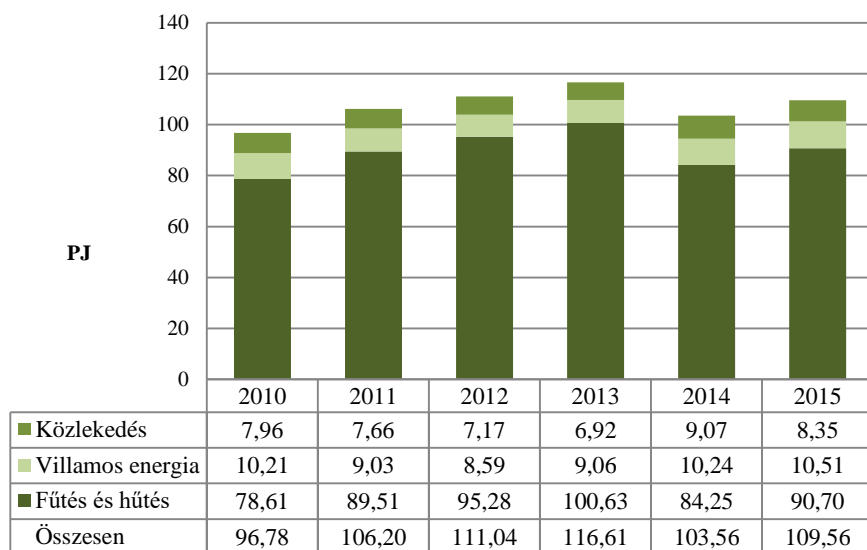
- A 2015. évi megújulóenergia-részarány 14,47%: megközelítette a 2020-as célszámot
- A közlekedés megújulóenergia-felhasználása egyelőre messze elmarad a 10%-os céltől
- Statisztikai módszertani felülvizsgálat nyomán magasabb a háztartások biomassza-felhasználása az eddig publikáltaknál

A megújuló energia ágazonkénti részaránya Magyarországon (2010-2015)

Megújulóenergia-felhasználás

- Bruttó végső megújulóenergia-felhasználás 2015-ben: 109,5 PJ
- Jelentős része a fűtés-hűtés terén hasznosul
- Legfontosabb energiaforrás: szilárd biomassza, napenergia részesedése 3% alatti

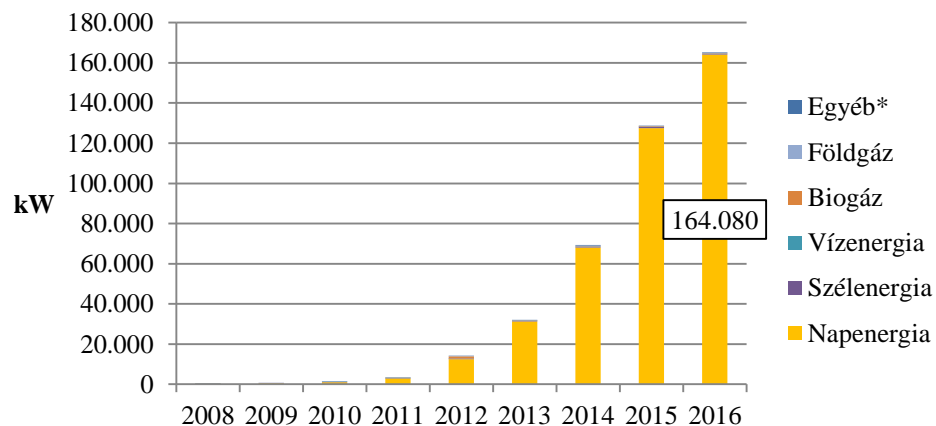

Bruttó végső megújulóenergia-felhasználás felhasználási célonként, valamint energiahordozók szerint

Háztartási méretű kiserőművek

- Max. 50 kVA csatlakozási teljesítmény, kiefeszültségű (≤ 1 kV) csatlakozás
- Szaldó elszámolás (éves vagy havi)
 - A szaldózási időszakban betáplált villamos energia csökkenti a villamosenergia-vásárlást
 - Az e fölötti villamos energiát a kiskereskedelmi termékáron megveszi a fogyasztóval szerződésben álló kereskedő
- Beépített kapacitás 2016 végén: 165 MW (99%-a napelem)

* Egyéb: termálmétán, dízel

Változások a támogatási rendszerben

ELLÁTÁSBIZTONSÁG • MEGFIZETHETŐSÉG • ÉLETMINŐSÉG

Kötelező átvételi (KÁT) rendszer lezárása

- Új belépők számára 2017. január 1-től él a METÁR („Megújuló energia támogatási rendszer”)
- A régi kötelező átvételi (KÁT) rendszerben kérelmek beadására 2016. december 31-ig volt lehetőség
- Kb. 2400 darab kérelem érkezett a Hivatalhoz tavaly év végén
- A kérelmek nagy része 0,5 MW alatti naperőművekre vonatkozik
- A kérelmek által lefedett kapacitás: kb. 2000 MW

Következésképpen a napenergia-termelés jelentős növekedésére lehet számítani 2017, 2018 és 2019 folyamán.

KÁT-rendszer lezárása

- Megvalósítási határidő a 0,5 MWe alatti napelemes rendszerekre max. 1+1 év
- Telephely módosítható a határozat kiadásától számított 6 hónapon belül
 - 2016 végéig kiadott határozatoknál 2017.12.31-ig
- Egyéb támogatás elnyerése esetén a támogatási időtartam támogatás intenzitásával arányos csökkentése
- KÁT átírása másik társaságra:
 - Jogutódlás
 - Megépült erőmű értékesítése

Megújuló Energia Támogatási Rendszer (METÁR)

- Régóta igény a piaci szereplők részéről a megújuló energia támogatási rendszer átalakítása
- 2014/C 200/01 EU Iránymutatás:
 - a támogatást a **piaci áron felül fizetett felárként** kell nyújtani, ahol a termelők közvetlenül a piacon értékesítik a villamos energiát;
 - a kedvezményezetteknek **szokványos kiegyenlítési feladataik** vannak, amennyiben vannak likvid, napon belüli piacok;
 - intézkedéseket kell hozni annak biztosítására, hogy a termelőket ne ösztönözze semmi arra, hogy **negatív árak** esetén is termeljenek villamos energiát.
 - fő szabály szerint új támogatás csak **versenyeztetési (tendereztetési)** ajánlattételi eljárásban nyerhető majd el 2017-től.
- A METÁR bevezette Magyarországon is a prémium-rendszert (FiP – feed-in premium)

Nem érinti a korábbi kötelező átvételi (KÁT) rendszer keretében elnyert támogatási jogosultságokat!

A METÁR-ral kapcsolatos főbb jogszabályok

- **2007. évi LXXXVI. törvény** - a villamos energiáról (**VET**)
- **165/2016. (VI. 23.) Korm. rendelet** - a megújuló energiaforrásból termelt villamos energia kötelező átvételi és prémium típusú támogatásáról (**KR**)
- **62/2016. (XII. 28.) NFM rendelet** - a megújuló energiaforrásból származó villamos energia termelési támogatás korlátairól és a prémium típusú támogatásra irányuló pályázati eljárásról (**NFMR**)
- **63/2016. (XII. 28.) NFM rendelet** - a megújuló energiaforrásokból nyert energiával termelt villamos energia működési támogatásának finanszírozásához szükséges pénzeszköz mértékének megállapítási módjára és megfizetésére vonatkozó részletes szabályokról (finanszírozási rendelet: **FINR**)
- **17/2016. (XII. 21.) MEKH rendelet** - a megújuló energiaforrásból termelt villamos energia működési támogatásának mértékéről (**MEKHR**)
- **55/2016. (XII. 21.) NFM rendelet** - a megújuló energiát termelő berendezések és rendszerek beszerzéséhez és működtetéséhez nyújtott támogatások igénybevételének műszaki követelményeiről (**MÜR**)

METÁR fogalmi rendszer

Kötelező átvételi rendszer (METÁR KÁT)

Prémium rendszer

Új belépő 0,5 MW
alatti, valamint
demonstrációs
projektek

Zöld prémium
(Új belépők)

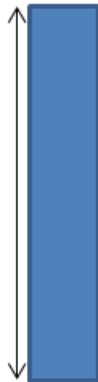
Barna prémium*
(Megtérülés utáni szilárd
biomassa, biogáz)

* Másféle számítási mód
amennyiben fosszilis és alternatív
tüzelőanyag felhasználására
egyaránt alkalmas az erőmű

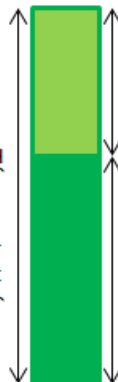
Pályázat nélkül
500kW – 1MW

Pályázat
1MW és felette, valamint
minden szél erőmű

Kötelező
átvételi ár
Korm. Rend.

Támogatott ár
Korm. Rend.

Adminisztratív
prémium

Referencia
piaci ár
Korm. Rend.

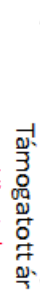
Támogatott ár
Aukció

Prémium

Referencia
piaci ár
KR

Támogatott ár
Hivatal

Barna
prémium

Referencia
piaci ár
Hivatal

Támogatási kategóriák a METÁR-ban

Tender keretében elnyert prémium típusú támogatás

- **>=1 MW kapacitás vagy szélerőmű**
- **Csak pályázati eljárás keretében** lehet támogatást elnyerni
- Pályázati kiírás keretei: NFMR
- NFM felkérése alapján MEKH fogja kiírni a pályázatot
- Prémium típusú támogatás nyerhető el, a nyertesnek minősített ajánlatokban szereplő támogatott ár mellett

MEKH-től igényelt prémium típusú támogatás

- **<1 MW kapacitás (kivéve szélerőművek)**
- A [MEKH honlapján](#) közzétett formanyomtatványok alapján lehet igényelni a prémium típusú támogatási jogosultságot, már 2017. január 1-jétől

Kötelező átvétel típusú támogatás (ún. METÁR KÁT)

- **0,5 MW kapacitás alatti erőművek részére**
- KR 1. melléklete: átvételi árak és zónaidők => indexált aktuális árak a [MEKH honlapján](#)
- Korábbi KÁT rendszerhez hasonló működés
- Jogosult termelők a prémium típusú támogatást is választhatják, de utána már nem térhetnek vissza a METÁR KÁT-hoz

Prémium rendszer

- A megújulóenergia-termelő a megtermelt villamos energiát **a piacon értékesíti**, viseli a **kiegyenlítési költségeket**.
- A támogatás a piaci áron felül fizetett felárként kerül meghatározásra.
- Támogatott ár = piaci referencia ár + prémium
 - Pályázati eljárás esetén az ott benyújtott, nyertesnek minősített ajánlat szerinti ár
 - Pályázati eljárás nélkül kiosztott támogatás esetén: KR vonatkozó mellékletek szerint a tárgyévre aktualizált ár (ld. MEKH honlapján)
 - Évente infláció – 1%-kal indexálódik (kivéve barna prémium)
- Referencia piaci ár = HUPX másnapi piacon kialakuló órás árak havi egyszerű számtani átlaga,
 - Naperőművek, szélenergiatermelők: termeléssel súlyozott havi átlagok
- Prémium=0, ha a HUPX másnapi piacának órás árai min. 6 órán keresztül negatívak

Barna Prémium, Demonstrációs projekt

- Barna prémium: biomassza/biogáz erőművek megtérülés utáni továbbműködtetésére, támogatás megállapítása évente
 - Működési költségeket fedező mértékig, vagy
 - Alternatív (fosszilis) tüzelőanyag költségelőnyét kompenzáló mértékig
- Demonstrációs projekt
 - EU szintű technológiai újítás
 - EU Bizottsággal konzultálva dönt a MEKH
 - Nem kell pályázni, lehet kötelező átvétel

„Kis” METÁR

- 2017. jan. 1-től indult
- **Uniós csoportmentességi rendelet (651/2014/EU) alapján** lépett hatályba => Bizottságot utólagosan kell csak tájékoztatni
- A kiosztott támogatás mértéke vállalkozásonként és projektenként nem haladhatja meg a 4,5 Mrd forintot, a METÁR teljes támogatási kerete pedig nem lehet több 45 Mrd forintnál
- A megtérülési ráta ~3%-ban van maximálva

„Nagy” METÁR

- Az Európai Bizottság jóváhagyása után vezethető be a teljes METÁR
- 2017. áprilisban került notifikálásra, remélhetőleg az év 2. felére jóváhagyja a Bizottság

A Bizottság jóváhagyására vár:

- Barna prémium
- Demonstrációs projektek támogatása
- Magasabb megtérülési ráta
- Támogatási korlátok megszűnése

Jogosultság a METÁR támogatásra

- Villamos energiát megújuló energiaforrásból előállító erőmű (kivéve háztartási méretű kiserőmű => szaldó elszámolás)
- Vegyes tüzelés, hulladékégetés: csak a megújuló energiaforrásnak minősülő részre kaphat támogatást (tüzelőhő arányosan)
- **Új beruházáshoz** kapcsolódó megújuló villamosenergia-termelés + támogatás igénylésekor a beruházás kivitelezése még nem kezdődött meg
- **Már meglévő erőműegység is, jelentős felújítás vagy fejlesztés** esetén (kezdeti beruházási költség >50%-a)
- Meg kell felelni a műszaki rendelet (MÜR) szerinti műszaki követelményeknek
- **Fontos!:** az erőműegység névleges teljesítményének megállapításakor összevontan kell kezelni a közös csatlakozási ponttal rendelkező létesítményeket, illetve azokat a szomszédos telephelyeket, melyek kapcsolódó vagy partnervállalkozások használatában vannak (ld. KR. 5. § 3. bekezdés)

METÁR támogatások keretei

- A nemzeti fejlesztési miniszter rendeletben korlátozhatja a kiosztható támogatások mértékét (lásd 62/2016. NFM rendelet 1. melléklet)
 - METÁR kötelező átvétel keretében kiosztható támogatás
 - Adminisztratív prémium keretében kiosztható támogatás
 - Pályázatokon kiosztható támogatás
 - Barna prémium keretében kiosztható támogatás és barna prémium mértéke
- Éves új támogatás
 - $(\text{Támogatott/KÁT ár} - \text{piaci ár}) \times \text{éves támogatott mennyiség}$

METÁR pályázatok

62/2016. (XII. 28.) NFM rendelet a megújuló energiaforrásból származó villamos energia termelési támogatás korlátairól és a prémium típusú támogatásra irányuló pályázati eljárásról

- Hatályos: 2017. január 1.-től
- A pályázatok lebonyolítója a Hivatal
- Az energiapolitikáért felelős miniszter előzetesen meghatározza a pályázati kiírás fontosabb elemeit:
 - a) **kiírandó mennyiség** és esetlegesen a hozzá kapcsolódó kifizetési korlát;
 - b) az egyes **technológiákra vonatkozó** esetleges legalacsonyabb és legmagasabb mennyiségi korlátok, valamint a minimális mennyiségekhez tartozó esetleges kifizetési korlátok;
 - c) az **egyes elosztói területekre vonatkozó** esetleges legmagasabb mennyiségi korlátok az időjárásfüggő technológiák (nap- és szélenergia) vonatkozásában;
 - d) a teljes pályázatra vagy az egyes technológiákra vonatkozó **legmagasabb ajánlati ár**;
 - e) a **kereskedelmi üzem kezdetére** vonatkozó határidők valamennyi pályázóra vagy az egyes technológiákra vonatkozóan.
- Ezek csak rugalmasságot biztosító **lehetőségek**. Kérdéses az EU jóváhagyásuk a jelenlegi formában.
- **Az EU Bizottsággal való tárgyalások alapján ezek módosulhatnak.**

METÁR pályázatok (2)

- Egy körös, ajánlati áras (pay as bid) aukció
 - A támogatott árra vonatkozó ajánlaton kívül nincs más értékelési szempont
 - Bizonyos előfeltételeknek meg kell felelni a pályázónak/pályázatnak
- Rendeletben meghatározott maximális éves kifizetések
- Rendeletben meghatározott maximális ár: adminisztratív prémium támogatott ára
- Kiírás és a benyújtási határidő között legalább 3 hónap
- Rendelkezni kell az illetékes elosztó ajánlatával a hálózati csatlakozásra vonatkozóan
- Szélerőművek: csak akkor indulhatnak a METÁR tenderen, ha a vonatkozó rendelet* szerinti pályázaton elnyert létesítési jogosultsággal rendelkeznek

* 33/2009. (VI. 30.) KHEM rendelet a szélerőmű kapacitás létesítésére irányuló pályázati kiírás feltételeiről, a pályázat minimális tartalmi követelményeiről, valamint a pályázati eljárás szabályairól

ELLÁTÁSBIZTONSÁG • MEGFIZETHETŐSÉG • ÉLETMINŐSÉG

A Hivatal feladatai a METÁR rendszerben

17/2016. (XII. 21.) MEKH rendelet alapján

- **Kötelező átvételre és adminisztratív prémiumra vonatkozóan**
 - Támogatási időtartam
 - Támogatás alá eső maximális mennyiség
 - Megvalósítási időtartam meghatározása a támogatási jogosultsághoz kapcsolódóan
- **Benchmark értékek meghatározása a jellemző beruházásokra**
 - Benchmark értékek és a számítási paraméterek felülvizsgálata évente
 - Napelemekre félévente
 - Rendkívüli felülvizsgálat lehetséges indokolt esetben
- **Egyéb állami támogatás esetén csökkentés**
 - Már megállapított jogosultságra vagy benchmark esetén a támogatás intenzitásával arányosan
 - Egyedi elbírálás esetén a számításban figyelembe véve
- **Egyedi vizsgálat a kevésbé jellemző esetekre**
 - A rendeletben meghatározott módszertan alapján
 - Indokoltsági vizsgálattal

Köszönöm a figyelmüket!

Bagi Attila

bagia@mekh.hu

www.mekh.hu

ELLÁTÁSBIZTONSÁG • MEGFIZETHETŐSÉG • ÉLETMINŐSÉG

Kiegészítés

ELLÁTÁSBIZTONSÁG • MEGFIZETHETŐSÉG • ÉLETMINŐSÉG

A megnövekedett megújulóenergia-részarány okai

- MEKH statisztikai osztály által végzett módszertani felülvizsgálat a lakossági energiafelhasználás terén
- A háztartások szilárd biomassza felhasználásának megfigyelése nemzetközi szinten is komoly módszertani kihívást jelent.
- Az eredmények szerint a régi statisztika a lakossági biomassza-felhasználást alulbecsülte (2,5-szeres különbség)

(PJ)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Új adatok	65,63	76,16	83,00	85,26	69,14	73,89
Korábbi adatok	27,57	30,33	30,33	28,65	25,78	-

Részletesebb lakossági energiafelhasználási adatok

- A **431/2014/EU bizottsági rendelet** előírja, hogy a háztartások esetében a felhasznált energiatermékek mennyiségét **felhasználási célonként** is meg kell bontani (fűtés, hűtés, melegvíz előállítás, főzés, világítás, elektromos gépek, egyéb).
- Ehhez szükséges volt egy **reprezentatív lakossági adatfelvételre**, amelyet a Hivatal a KSH-val együttműködve végzett.
- Megállapítható, hogy a lakossági biomassa-felhasználást az eddig alkalmazott módszertan **alulbecsülte**.
- Az eredmények **validálása** érdekében a Hivatal bevonta a Magyar Mérnöki Kamarát, amely által a hazai lakóépület-állományra végzett épületenergetikai számítások is alátámasztották az eredményeket.
- Következmény: növekedett a hazai megújulóenergia-felhasználás, és a megújulóenergia-résarány (2015-ben 14,5%)
- A 2020-as megújulóenergia-célok ezzel nem teljesültek maradéktalanul (a közlekedési energiafelhasználáson belül 2015-ben 6,22% a megújulók aránya, cél: 10% 2020-ra)

